

Οι ευρωεκλογές του Μαΐου είναι η επόμενη μάχη για τους λαϊκιστές της Ευρώπης

01/Ιαν/2019 10:35

Τα λαϊκιστικά κόμματα καταγράφουν πρόσφατα νίκες στην Ιταλία και την Αυστρία ενώ παγιώνουν την άνοδό τους στην Πολωνία και την Ουγγαρία. Οι ευρωεκλογές του Μαΐου ίσως αποτελέσουν ένα ακόμα ορόσημο – και οι Βρυξέλλες ανησυχούν.

Ο Στιβ Μπάνον, ο πρώην ακροδεξιός σύμβουλος στρατηγικής του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, εξέπληξε πολλούς νωρίτερα φέτος όταν ανακοίνωσε τα σχέδιά του να στηρίξει τους λαϊκιστές ενόψει των ευρωεκλογών τον επόμενο Μάιο.

Ο Μπάνον παρουσίασε τη νέα του πρωτοβουλία, The Movement (Το Κίνημα), ως ένα δίκτυο στήριξης για τα ευρωπαϊκά αντισυστημικά κόμματα και δήλωσε ότι θα διαθέσει το "80%" του χρόνου του για τον σκοπό αυτό.

Η υποδοχή του Μπάνον από τους Ευρωπαίους λαϊκιστές έχει μέχρι στιγμής υπάρξει ανάμικτη. Ωστόσο, παραπέμπει στο μεγαλύτερο ερώτημα: Θα αποτελέσει το 2019 το επόμενο μεγάλο ορόσημο για τους λαϊκιστές στην ΕΕ;

Το ερώτημα σκιάζει τις ευρωεκλογές του Μαΐου, καθώς κάποιοι προβλέπουν ότι τα ευρωσκεπτικιστικά και δεξιά κόμματα θα λάβουν ποσοστά από 20% έως 30% των ψήφων.

Αυτούτου είδους το αποτέλεσμα θα μπορούσε να τους καταστήσει την ισχυρότερη δύναμη στο νέο κοινοβούλιο – εάν ενώσουν τις δυνάμεις τους.

Ενώ συνεργασία σε τέτοιο βαθμό θεωρείται απίθανη λόγω της διαφορετικής τους ατζέντας, τα mainstream κόμματα εκφράζουν ανοικτά τις ανησυχίες τους.

Οι εκλογές αφορούν την "ψυχή της Ευρώπης", προειδοποιεί ο Φρανς Τίμερμανς, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και επικεφαλής υποψήφιος για τους Σοσιαλιστές στην ΕΕ.

Η διχασμένη δεξιά

Ακροδεξιόκομματα, όπως η Εναλλακτική για τη Γερμανία (AfD), η ιταλική Λέγκα, το Κόμμα των Ελευθέρων στην Αυστρία, ο γαλλικός Εθνικός Συναγερμός έχουν όλα ξεκαθαρίσει ότι δεν θέλουν

την ΕΕ με την παρούσα της μορφή. Στην πραγματικότητα, κάποια δεν θέλουν την ΕΕ καθόλου.

Αυτοί οι πολιτικοί έχουν επίσης ανακαλύψει ότι οι λεκτικές επιθέσεις εναντίον των Βρυξελλών έχουν απήχηση σε πολλούς ψηφοφόρους. Η ρητορική τους περιλαμβάνει προειδοποιήσεις για ένα "ευρωπαϊκό σούπερ κράτος" και τις "επιταγές της ΕΕ".

Γιατί λοιπόν αυτά τα κόμματα έχουν μικρή σχετικά επιρροή στο κοινοβούλιο παρά το γεγονός ότι διατηρούν περίπου το 20% των 751 εδρών του; Οι εσωτερικές διαφορές είναι ο ένας λόγος. Άλλος είναι το γεγονός πως είναι διασκορπισμένα μεταξύ τριών διαφορετικών μπλοκ.

Για παράδειγμα, οι Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές (ECR) –η τρίτη μεγαλύτερη κοινοβουλευτική παράταξη– έχει πολλούς μετριοπαθείς ευρωσκεπτικιστές κοινοβουλευτικούς και περιλαμβάνει τους Βρετανούς Συντηρητικούς και μέλη του πολωνικού κόμματος Νόμος και Δικαιοσύνη. Τάχθηκαν υπέρ της αποπομπής μελών του γερμανικού AfD το 2016, τα οποία έκτοτε στράφηκαν σε ένα πιο δεξιό μπλοκ.

Στο μεταξύ, η πολιτική ομάδα Ευρώπη της Ελευθερίας και της Άμεσης Δημοκρατίας (EFDD) είναι περισσότερο επικεντρωμένη στο Brexit, καθώς φιλοξενεί το Κόμμα Ανεξαρτησίας του Ηνωμένου Βασιλείου (UKIP). Ωστόσο, περιλαμβάνει επίσης το ιταλικό κίνημα των Πέντε Αστέρων. Έπειτα, υπάρχει η ομάδα Ευρώπη των Εθνών και της Ελευθερίας (ENF) που περιλαμβάνει κάποια από τα επικρατέστερα ακροδεξιά κόμματα της ηπείρου. Σε αυτά περιλαμβάνονται η ιταλική Λέγκα, το γερμανικό AfD, και τα άλλα ακροδεξιά εθνικιστικά κόμματα που έχουν ήδη αναφερθεί.

Ο Νικολάι φον Οντάρτσα, ειδικός σε ευρωπαϊκά θέματα στο γερμανικό Ινστιτούτο για Διεθνείς Υποθέσεις και την Ασφάλεια, καταδεικνύει δύο λόγους για τους οποίους η ενίσχυση των λαϊκιστικών κομμάτων το 2019 ίσως να έχει όρια.

Ένας από αυτούς είναι ότι οι Βρετανοί κοινοβουλευτικοί, που ίσως σε διαφορετική περίπτωση να συνταχθούν με ευρωσκεπτικιστικές δυνάμεις, ίσως αποχωρήσουν μετά την έξοδο της χώρας τους από την ΕΕ στις 29 Μαρτίου του 2019. Ως εκ τούτου, η συνδυαστική ισχύς αυτών των κομμάτων μπορεί και πάλι να μην ξεπεράσει το 20%. Ένας άλλος λόγος είναι ότι η διακομματική συνεργασία είναι "απίθανο να συνεχιστεί στο μέλλον" λόγω ουσιαστικών διαφορών, σημειώνει ο Οντάρτσα. Αυτό μπορεί να εξηγήσει για ποιο λόγο πολλοί από τους ηγέτες ίσως είναι απρόθυμοι να συζητήσουν τέτοιες συμμαχίες.

Αλληλεπικάλυψη λαϊκιστών

Σε ό,τι αφορά τον λαϊκισμό, η Ιταλία αποτελεί παράδειγμα του πώς μπορεί να λειτουργήσει η λαϊκιστική διακυβέρνηση, καθώς δύο πολύ διαφορετικά ευρωσκεπτικιστικά κόμματα έχουν σχηματίσει συνασπισμό.

Οι διαφορές εντός του κυβερνώντος συνασπισμού στην Ιταλία τονίζουν κάποιες από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Ευρωπαίοι λαϊκιστές. Όπως σημειώνει η Κάρολιν Κάντερ από το Ίδρυμα Konrad Adenauer στη Ρώμη, και το αντισυστημικό κίνημα των Πέντε Αστέρων και η

ακροδεξιά Λέγκα επιτίθενται στις Βρυξέλλες για πολιτικά οφέλη, αλλά υπηρετούν διαφορετικές ομάδες ψηφοφόρων.

Τοκίνημα των Πέντε Αστέρων είναι λαϊκιστικό στην κριτική του για τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου και τις μεγάλες επιχειρήσεις αλλά έχει εγκαταλείψει την αντίδρασή του απέναντι στο ευρώ.

Από την πλευρά του, ο Λουίτζι ντι Μάιο των Πέντε Αστέρων έχει προτείνει ευρωπαϊκές συμμαχίες σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα –όπου το κόμμα κλίνει προς τα αριστερά– αντί για εθνικιστικά συμφέροντα. Στο μεταξύ, η Λέγκα, υπό τον Ματέο Σαλβίνι, είναι πιο επικεντρωμένη σε θέματα όπως το έγκλημα και η μετανάστευση.

Η θέση του Σαλβίνι για τη μετανάστευση διαφέρει από αυτήν κάποιων ακροδεξιών συναδέλφων του στην Ευρώπη, στο ότι ο Σαλβίνι θέλει άλλες ευρωπαϊκές χώρες να δεχθούν περισσότερους μετανάστες – ενώ άλλοι, και ειδικότερα ο Ούγγρος πρωθυπουργός Βίκτορ Όρμπαν, είναι σθεναρά αντίθετοι σε οποιοδήποτε σχέδιο διαμοιρασμού, βάσει του οποίου θα έπρεπε η Ουγγαρία να δεχθεί μετανάστες.

Όρμπαν, από την πλευρά του, δηλώνει ότι το κόμμα του Fidesz θα πρέπει να συνεχίσει να είναι στο κεντροδεξιό μπλοκ, το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, παρόλο που αυξάνονται οι πιέσεις για την αποπομπή του.

Επιπλέον, είναι δύσκολο για ένα λαϊκιστικό κόμμα να προσφέρει ένα πειστικό μήνυμα σε ένα πανευρωπαϊκό κοινό, δηλώνει ο Οντάρτσα. Ο λαϊκισμός μπορεί να ξεπεράσει το ευρωσκεπτικιστικό μήνυμα ενός κόμματος, καθιστώντας δυσκολότερη τη δημιουργία ευρύτερων συμμαχιών.

Αυτοί οι λόγοι μπορούν να εξηγήσουν γιατί ο Μπάνον δεν έχει ακόμα δώσει ακόμα πνοή σε ένα ενοποιημένο κίνημα – και γιατί τα περισσότερα ακροδεξιά κόμματα έχουν αντιδράσει χλιαρά στις προσπάθειές του.

Την περασμένη εβδομάδα, ο Σαλβίνι δήλωσε ότι θεωρεί τον Μπάνον "ενδιαφέρον". "Αλλά η τύχη της Ευρώπης είναι στα χέρια των Ευρωπαίων και όχι στα χέρια κάποιου άλλου", πρόσθεσε.

Πρόεδρος της Κομισιόν ο Ματέο Σαλβίνι;

Εάν όντως ενωθούν, οι επιπτώσεις για την ΕΕ θα είναι απρόβλεπτες. Όπως σημειώνει ο Οντάρτσα, μια τέτοια συνένωση δυνάμεων θα μπορούσε να αποτελέσει το μεγαλύτερο μπλοκ στο κοινοβούλιο. Εάν συμβεί αυτό, οι επικριτές της ΕΕ θα έχουν ανέλθει στις υψηλότερες θέσεις στις Βρυξέλλες.

Ο Σαλβίνι έχει ήδη εγείρει την πιθανότητα να γίνει πρόεδρος της Κομισιόν, δηλώνοντας στην εφημερίδα La Repubblica ότι "φίλοι σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες το ζητούν αυτό".

"Δεν είχα τον χρόνο να αξιολογήσω την πρόταση", πρόσθεσε. "Είναι ακόμα μακρύς ο δρόμος έως τον Μάιο. Θα δούμε, θα το σκεφθώ."

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)